

Sygn. akt IV U 1421/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Kazimierz Kostrzewa

Protokolant: st. sekr. sądowy Jerzy Stępień

po rozpoznaniu w dniu 31 października 2013 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania E. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 8 lipca 2013 roku nr(...)

w sprawie E. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

oddala odwołanie.

Sygn. akt IV U 1421/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 31 października 2013 r.

Decyzją z dnia 08.07.2012 r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił E. G. przyznania emerytury. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż odwołujący nie spełnia przesłanek przyznania świadczenia emerytalnego określonych w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. 2004 r. Nr 39 poz. 353 z póź. zm.), bowiem nie udokumentował 15-letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze wymienionych w wykazie A bądź B stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r. nr 8, poz. 43 z póź. zm.). Organ rentowy nie uznał okresu zatrudnienia od 02.01.1975 r. do 31.12.1998 r. jako pracy w szczególnych warunkach, gdyż w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach brak powołania się na przepisy resortowe pod które podlegał zakład oraz brak punktu pod którym mieści się stanowisko „konserwator instalacji centralnego ogrzewania”. Wymienione stanowisko nie jest zgodne ze stanowiskiem wskazanym w zarządzeniu resortowym ze względu na jego brak. Ponadto w świadectwie pracy z dnia 31.03.2004 r. wystawionym przez TSM w pkt. 8 dotyczącym informacji czy wykonywał pracę w szczególnych warunkach znajduje się zapis – „nie dotyczy”.

E. G. wniósł odwołanie od powyższej decyzji, w którym domagał się jej zmiany poprzez przyznanie emerytury. W uzasadnieniu wskazał, że pracował w warunkach szczególnych ponad 15 lat jako spawacz. Od 1980 r. pracując

na stanowisku konserwator instalacji centralnego ogrzewania spawał i powinien mieć określone stanowisko jako spawacz. Sporne okoliczności zamierza wykazać zeznaniami świadków.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Bezsporne w niniejszej sprawie było, że E. G. w dniu (...)r. osiągnął 60 lata życia. Na dzień 01.01.1999 r. legitymuje się okresem zatrudnienia wynoszącym 28 lat, 8 miesięcy i 1 dzień okresów składkowych i nieskładkowych. Nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Odwołujący nie pracuje, pobiera rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

/okoliczności bezsporne/.

Ponadto Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od 02.01.1975 r. do 31.03.2004 r. pracował w (...)w T. na stanowisku konserwator instalacji centralnego ogrzewania w wymiarze pełnego etatu. W dniu 24.05.1980 r. ukończył kurs spawacza i od tego czasu na tym stanowisku wykonywał także prace spawalnicze w wymiarze nie przekraczającym 6 godzin dziennie. W okresie od 17.10.1986 r. do 31.01.1988 r., od 08.06.1990 r. do 31.12.1990 r. i od 17.11.2003 r. do 08.12.2003 r. przebywał na urlopie bezpłatnym.

Dowód: świadectwo pracy z 31.03.2004 r. –k. 4 ar czV,

częściowo świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 28.05.2013 r. –k. 12 as,

dokumentacja pracownicza,

ksero książki spawacza –k. 5-7 as,

zeznania świadka K. K. –k. 19v as,

zeznania świadka R. Z. –k. 19v as,

zeznania odwołującego –k. 20 as,

W dniu 29.05.2013 r. odwołujący złożył wniosek o przyznanie emerytury.

dowód: wniosek z dnia 29.05.2013 r. –k. 1-2 ar czVI.

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom świadków K. K. i R. Z. bowiem ich zeznania w sposób spójny i konsekwentny wskazywały, iż po ukończeniu kursu spawacza w 1980 r. odwołujący wykonywał na stanowisku konserwator instalacji centralnego ogrzewania prace spawalnicze w wymiarze nie więcej niż 6 godzin dziennie co przyznał nawet sam odwołujący. W tej sytuacji praca odwołującego jako spawacza nie była wykonywana w wymiarze pełnego etatu, stale, każdego dnia. Świadcowie pracowali z odwołującym na przestrzeni spornego okresu i dzięki temu posiadali wiedzę na ten temat. Zeznania świadków korespondowały ze sobą i pozwalały w sposób wiarygodny ustalić rzeczywisty charakter pracy odwołującego w spornym okresie.

Sąd w całości dał wiarę zeznaniom odwołującego, ponieważ były spójne konsekwentne i nie zawierały wewnętrznych sprzeczności. Depozycje te potwierdzały dowody z zeznań świadków i z dokumentów.

Sąd pozytywnie ocenił dowody z dokumentów zalegających w aktach rentowych i aktach osobowych odwołującego, których autentyczność oraz wiarygodność, jak również poprawność materialna i formalna nie budziły wątpliwości Sądu, nie były kwestionowane przez strony postępowania. Brak było zatem jakichkolwiek podstaw, także takich jakie należałoby uwzględnić urzędu, aby dokumentom tym odmówić właściwego im znaczenia dowodowego w tym wynikającego z art. 244 i art.245 kpc. Organ rentowy kwestionował świadectwo wykonywania pracy w szczególnych

warunkach odnośnie zaliczenia pracy na stanowisku konserwator instalacji centralnego ogrzewania jako pracy w szczególnych warunkach i Sąd uwzględnił je jedynie do ustalenia, że odwołujący w spornym okresie pracował na tym stanowisku i ramach obowiązków pracowniczych wykonywał prace spawalnicze.

Sąd rozważył, co następuje:

Przedmiotem postępowania było rozstrzygnięcie czy E. G. przysługuje prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei art. 32 ust.4 stanowi, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, to jest na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 z późn. zm.). Z §1 Rozporządzenia wynika, że jego treść stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wymienione w §4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia. § 2 ust.1 rozporządzenia ustala, że za okresy uzasadniające nabycie prawa do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu uważa się okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. §4 pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Kwestią sporną pomiędzy stronami było ustalenie, czy E. G. był zatrudniony w warunkach szczególnych przez okres co najmniej 15 lat i okres ten miałby przypadać przed dniem 01.01.1999 r., skoro organ rentowy kwestionował świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach - jedynie w oparciu o zeznania świadków, jego zeznania oraz świadectwo pracy i dokumentację pracowniczą odnośnie zatrudnienia w (...)w T. w okresie od 02.01.1975 r. do 31.12.1998 r. kiedy był zatrudniony na stanowisku konserwator instalacji centralnego ogrzewania.

Rozporządzenie Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43) w § 2 ust. 2 zobowiązuje zakłady pracy do stwierdzenia okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji. Natomiast w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49) określone

zostały środki dowodowe, które powinny być dołączone do wniosku, stwierdzające okoliczności uzasadniające przyznanie tego świadczenia (§ 4 ust. 3). W myśl § 21 ust. 1, 4 i 5 powołanego rozporządzenia środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia są pisemne zaświadczenia zakładów pracy, wydane na podstawie posiadanych dokumentów, oraz legitymacje ubezpieczeniowe, a także inne dowody z przebiegu ubezpieczenia. W przypadku zaś ubiegania się pracownika o przyznanie emerytury lub renty z tytułu zatrudnienia w szczególnym charakterze, zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty. Wyjątek od zasady ustalonej w powołanym przepisie jest zawarty w § 22 wymienionego rozporządzenia, który przewiduje, że okresy zatrudnienia mogą być udowodnione zeznaniami świadków, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

W sytuacji gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach zaświadczenia z zakładu pracy nie pozbawia to go możliwości wykazania tej okoliczności w postępowaniu odwoławczym przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych.

Jak wyjaśnił bowiem Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 maja 1985 r., III UZP 5/85, w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe dopuszczalne jest przeprowadzenie przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych dowodu z zeznań świadków na okoliczność zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jeżeli zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczenia zakładu pracy.

Pogląd ten został rozwinięty w znowelizowanym art. 473 kpc, który stanowi, że w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się przepisów ograniczających dopuszczalność dowodu ze świadków i z przesłuchania stron. W postępowaniu przed tymi sądami okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń mogą być udowodniane wszelkimi dostępnymi środkami dowodowymi (por. wyr. SN z dnia 02.02.1996 r. II URN 3/95 OSNP 1996/16/239).

W niniejszej sprawie odwołujący dysponował świadectwem potwierdzającym pracę w szczególnych warunkach odnośnie pracy w (...)w T., ale organ rentowy kwestionował jego poprawność, zatem zasadnym stało się ustalenie okoliczności w jakich odwołujący świadczył pracę na stanowisku konserwator instalacji centralnego ogrzewania na podstawie zeznań świadków, jego zeznań oraz świadectwa pracy i dokumentacji pracowniczej.

W oparciu o nie Sąd ustalił, iż odwołujący w okresie od 02.01.1975 r. do 31.03.2004 r. pracował w (...) w T. na stanowisku konserwator instalacji centralnego ogrzewania w wymiarze pełnego etatu. W 1980 r. ukończył kurs spawacza i od tego czasu na tym stanowisku wykonywał także prace spawalnicze w wymiarze nie przekraczającym 6 godzin dziennie i dlatego ta praca nie może być traktowana jako praca stała i opiekująca na cały czas zatrudnienia. Skoro odwołujący co przyznał on jak i potwierdzili świadkowie nie spawał codziennie po 8 godzin a maksymalnie po 6 godzin dziennie to nie można uznać okresu zatrudnienia na stanowisku konserwatora instalacji centralnego ogrzewania wykonywanej w okresie od ukończenia kursu spawacza tj. 24.05.1980 r. do 31.12.1998 r. jako pracy w warunkach szczególnych. W tej sytuacji należy uznać, że odwołujący nie udowodnił posiadania 15-letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Biorąc powyższe ustalenia pod uwagę w przedmiotowej sprawie odwołujący nie spełnia przesłanek do przyznania emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, wynikające z treści art. 32 w zw. z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, a w szczególności § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r. nr 8, poz. 43 z póź. zm.) mimo, że osiągnął wiek 60 lat ((...)r.), oraz na dzień 01.01.1999 r. posiada wymagany okres zatrudnienia (ponad 25 letni okres składkowy i nieskładkowy), ponieważ nie posiada co najmniej 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Mając na względzie powyższe Sąd na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego i art.477¹⁴ §1 kpc oddalił odwołanie E. G. od zaskarżonej decyzji organu rentowego z dnia 08.07.2013 r.

(...)

(...)

(...)